

Finansdepartementet
Skatte- och Tullavdelningen
103 33 Stockholm

SVERIGES RIKSBANK
SE-103 37 Stockholm
(Brunkebergstorg 11)

Tel +46 8 787 00 00
Fax +46 8 21 05 31
registratorn@riksbank.se
www.riksbank.se

DNR 2020-01252

ER REF Fi2020/04860

Remissvar om promemorian Nya EU-bestämmelser om tullkontroller av kontanta medel 2021-02-11

Riksbanken har i huvudsak inget att invända mot de i promemorian föreslagna ändringarna. Riksbanken anser dock att betänkandet bör klargöras i vissa avseenden.

I artikel 2 i EU-förordningen om kontroller av kontanta medel som förs in i eller ut ur unionen, definieras vad som avses med bl.a. *kontanta medel* och *kontanter*. Med kontanta medel avses bl.a. *kontanter* och *förbetalda kort*. Med *förbetalda kort* avses icke-nominella kort som innehåller eller ger tillgång till penningvärde eller medel som kan användas för betalningstransaktioner, för köp av varor eller tjänster eller för att lösa in kontanter, när ett sådant kort inte är kopplat till ett bankkonto. Med *kontanter* avses sedlar och mynt som är i omlopp som betalningsmedel eller som har varit i omlopp som betalningsmedel och fortfarande genom finansiella institut eller centralbanker kan bytas ut till sedlar och mynt som är i omlopp som betalningsmedel.

Enligt Riksbankens uppfattning är det önskvärt med ett klargörande i de delar av förslagen som avser *förbetalda kort*. Detta eftersom ett *förbetalt värde* kan förvaras på andra betalningsinstrument än kort, t.ex. bärbara mobila enheter med samma chip/teknik som på kort. Den snabba tekniska utvecklingen på betalningsområdet innebär att en lagstiftning som enbart avser förbetalda kort blir otillräcklig som verktyg för att hantera AML/CFT-problematiken vid in- och utförsel av kontanta medel. Det är därför lämpligt att tillämpningen inte begränsas till att avse enbart betalningsinstrument i form av förbetalda kort utan att alla betalningsinstrument med förbetalt värde omfattas. Enligt Riksbankens uppfattning utgör EU-lagstiftningen inte heller något hinder mot ett sådant förfarande på nationell nivå.

Riksbanken anser även att det behövs ett klargörande i fråga om sedlar som inte längre är giltiga och som inte längre är i omlopp som betalningsmedel. Ogiltiga sedlar har i princip inget värde men om förutsättningar är uppfyllda löser Riksbanken in ogiltiga sedlar mot insättning på bankkonto¹. Däremot byter Riksbanken inte ut dem mot giltiga kontanter. Risken för penningtvätt och finansiering av terrorism föreligger emellertid även vid inlösen av ogiltiga sedlar genom insättning på bankkonto. Detta eftersom vissa typer av bankkonton rent teoretiskt fortfarande kan länkas till kontanta medel på ett sätt som gör det svårt att identifiera ägaren eller användaren av dessa medel. Mot bakgrund härav bör det klargöras att

¹ <https://www.riksbank.se/sv/betalningar--kontanter/sedlar--mynt/sedlar/att-losa-in-ogiltiga-sedlar/>

hanteringen inte endast ska avse sådana ogiltiga sedlar som kan bytas ut mot lagliga betalningsmedel, dvs. sedlar och mynt, utan även sådana som kan "bytas ut" mot insättning på konto.

Beslut i detta ärende har fattats av avdelningschef Christina Wejshammar efter föredragning av jurist Monika Johansson.

Christina Wejshammar

Monika Johansson